

Rovinné řezy těles – řešená úloha

Řez pětibokého jehlanu rovinou

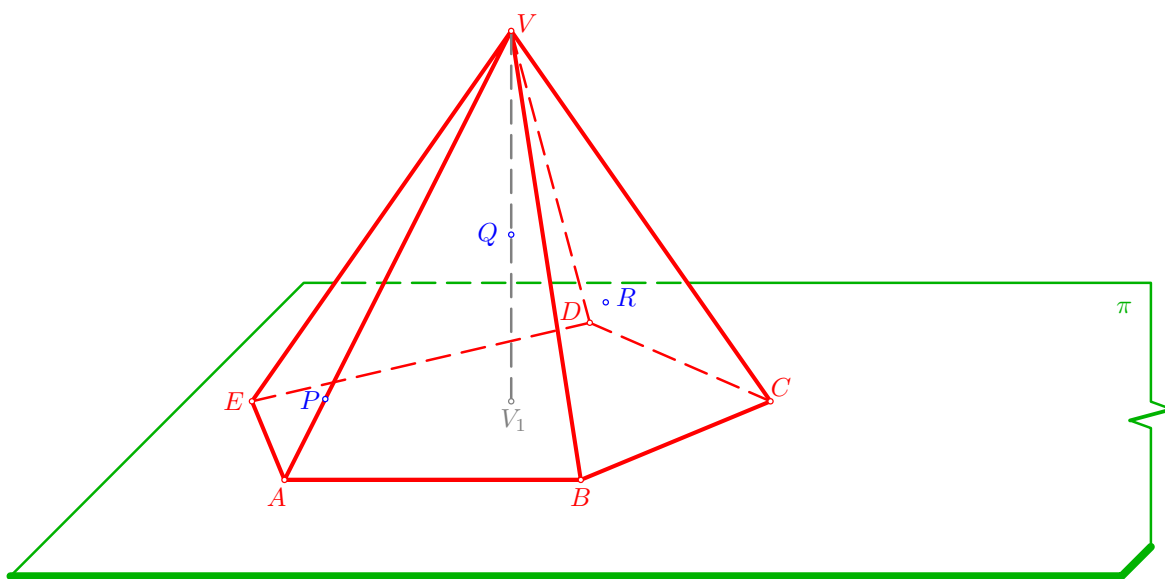
Řešené úlohy

Příklad: Sestrojte řez obecného pětibokého jehlanu $ABCDEV$ rovinou $\rho = PQR$, jestliže $P \in AV$, $Q \in VV_1$ a $R \in BCV$.

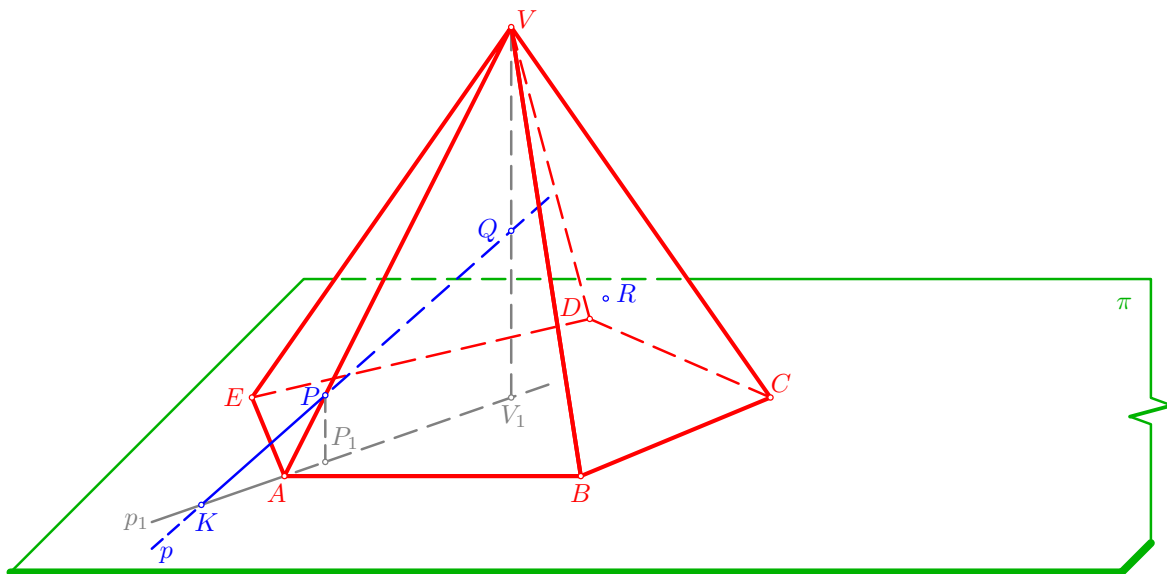

Konstrukce:

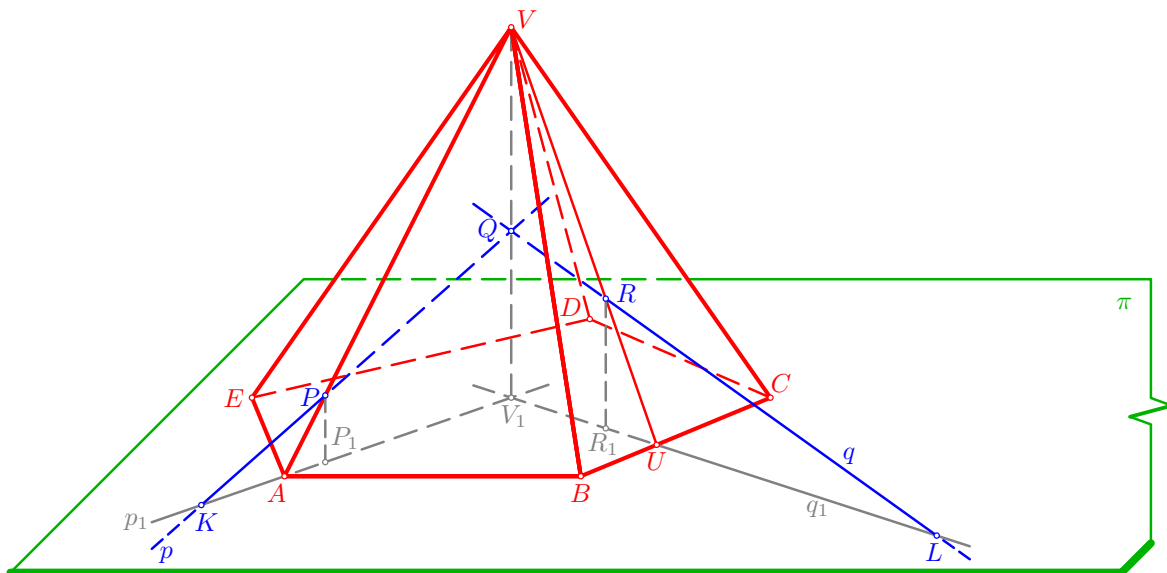
- zadání úlohy: obecný pětiboký jehlan $ABCDEV$ stojí na vodorovné rovině (půdorysně) π , body P, Q, R určující rovinu ρ řezu leží na dané hraně, na výšce a v dané stěně

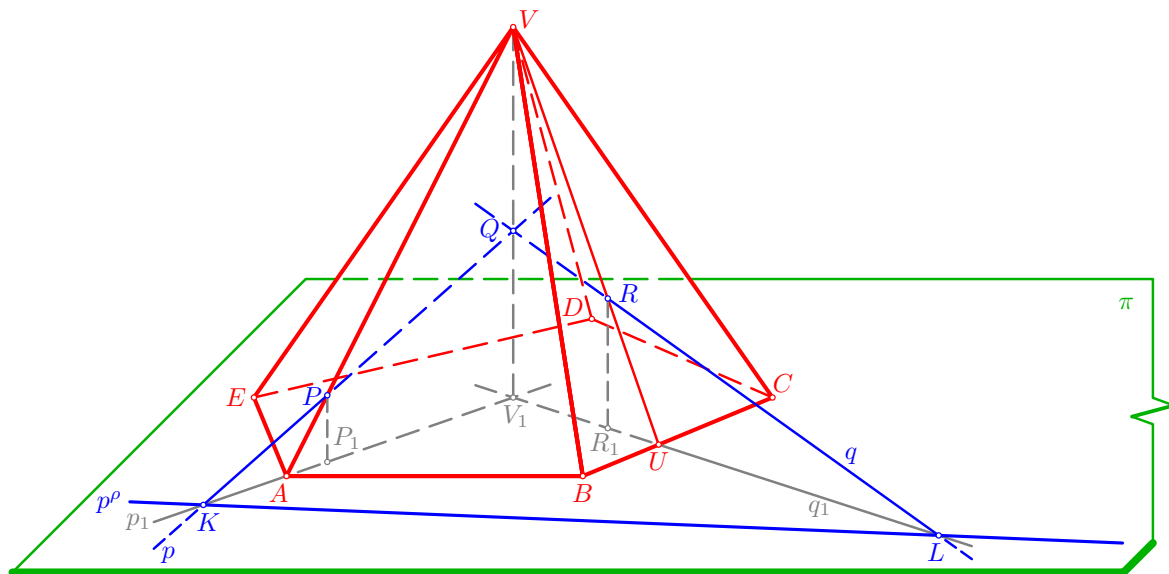
- nejprve sestrojme průsečík K přímky $p = PQ$ s rovinou $\pi = ABC$: zřejmě platí $K = p \cap p_1$, kde $p_1 = P_1Q_1$ je půdorysem přímky p , tj. $p_1 = AV_1$

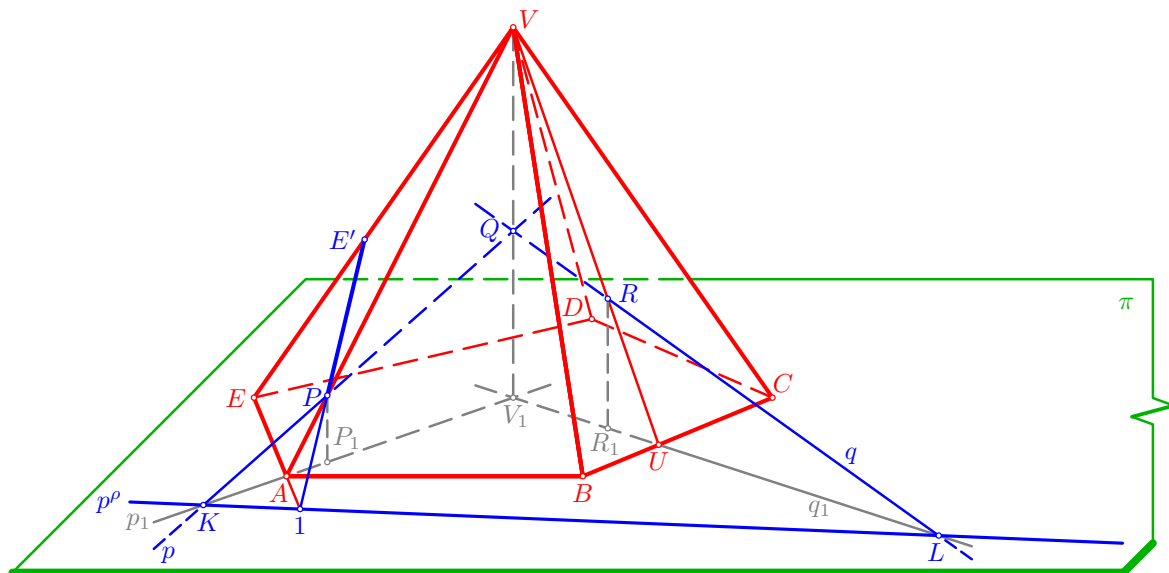
- podobně najdeme průsečík L přímky $q = QR$ s půdorysnou π : $q_1 = V_1U$, kde $U = BC \cap VR$, a $L = q \cap q_1$

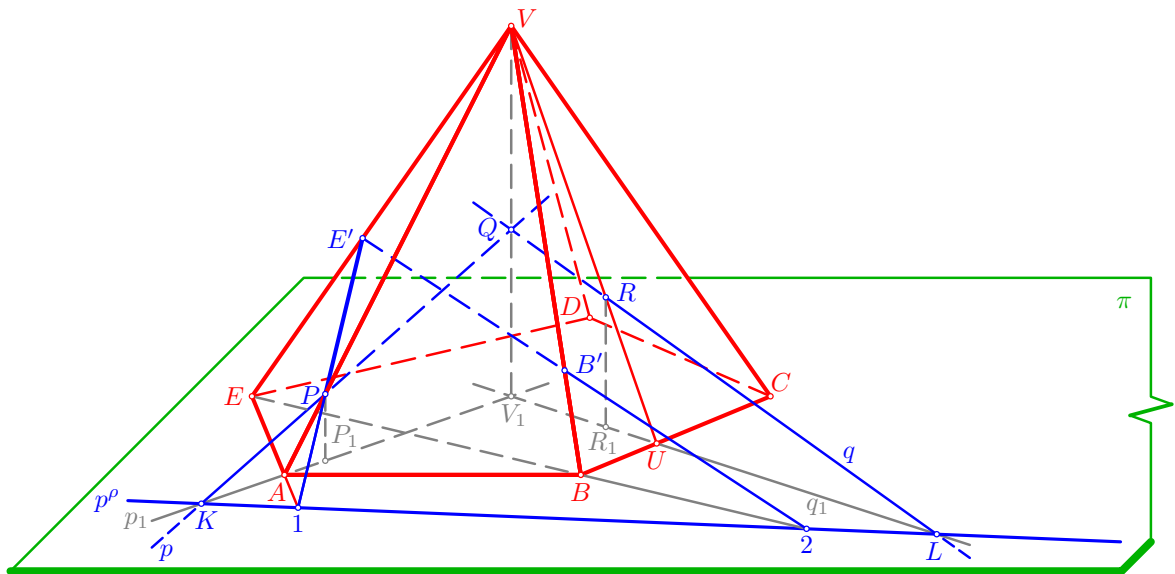
- přímka $p^\rho = KL$ je pak půdorysnou stopou roviny ρ a současně osou prostorové kolineace mezi rovinami π, ρ ; středem této kolineace je hlavní vrchol V jehlanu

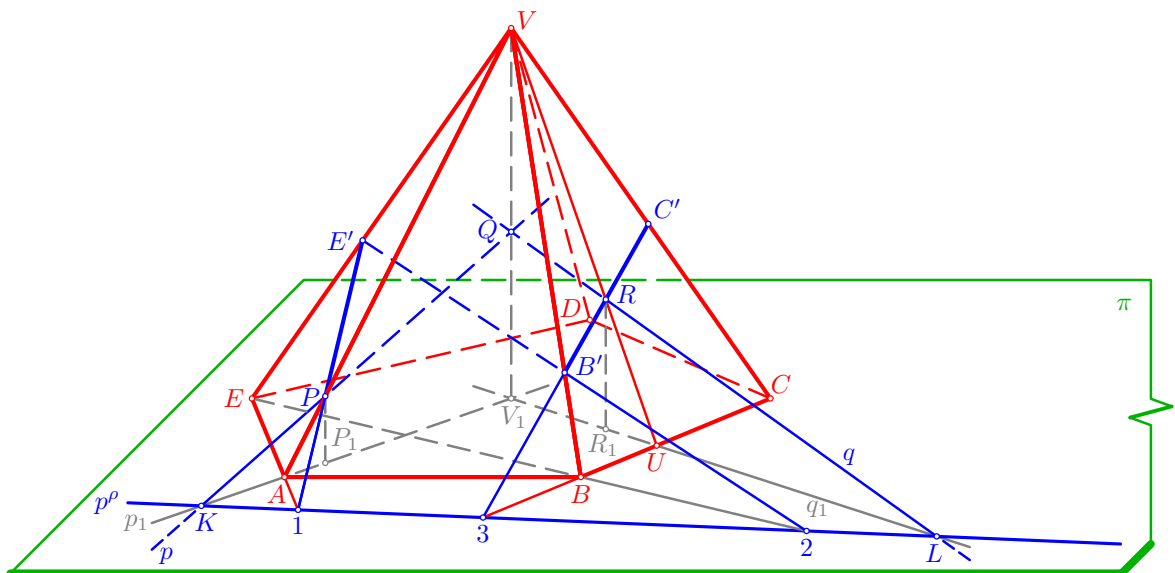
- sestrojme průsečík $1 = AE \cap p^\rho$; přímka $1P$ je potom průsečnicí roviny ρ s rovinou AEV a protíná hranu EV ve vrcholu E' řezu

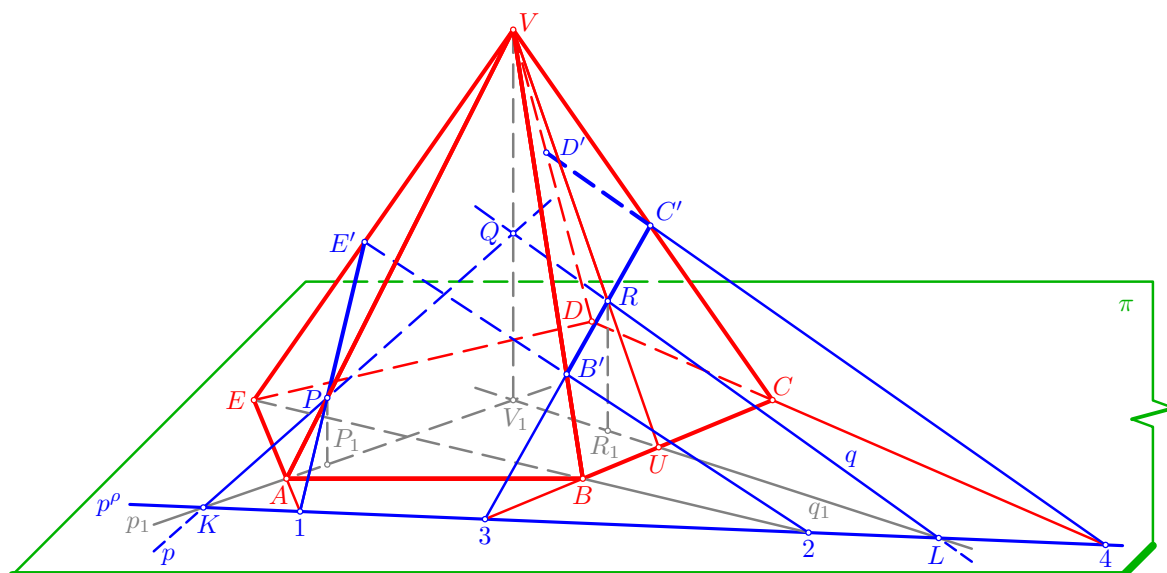
- podobně protíná rovina ρ rovinu EBV v přímce $2E'$, kde $2 = p^\rho \cap EB$; tak lze sestavit další vrchol $B' = 2E' \cap BV$ hledaného řezu

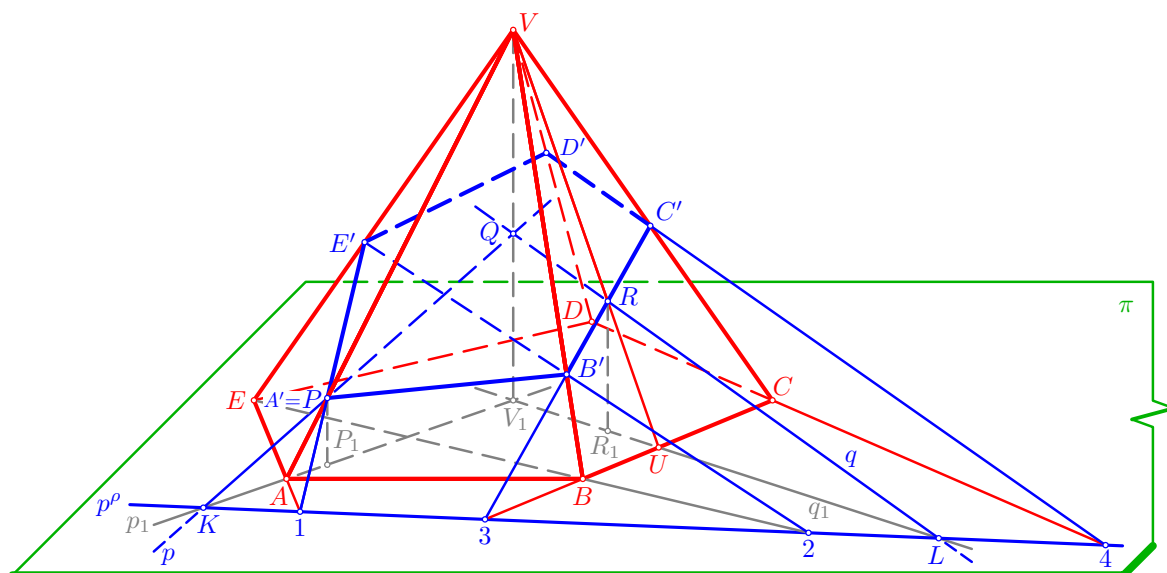
- analogicky sestojíme vrchol $C' = CV \cap 3B'$, kde je $3 = p^\rho \cap BC$; na přímce $B'C'$ musí ležet také daný bod R

- konečně protíná přímka CD stopu p^ρ v bodě 4 a přímka $4C'$ protíná hranu DV v posledním vrcholu D' hledaného řezu

- na závěr doplňme zbývající strany $A'B'$ a $D'E'$ řezu (kde $A' = P$); tímto řezem je obecný pětiúhelník $A'B'C'D'E'$, který odpovídá podstavnému pětiúhelníku $ABCDE$ v již zmíněné prostorové středové kolineaci mezi rovinami π, ρ , jejíž osou je stopa p^ρ a středem je hlavní vrchol V daného jehlanu

□